

U SPOMEN
PROF. DR. SC. IVAN ZORIČIĆ, ZASLUŽNI PROFESOR
SVEUČILIŠTA JURJA DOBRILE U PULI
(PAKOVO SELO, 26. II. 1937. – PULA, 9. IV. 2018.)

Ivan Zoričić rodio se majci Cviti i ocu Filipu kao prvo od sedmero djece u petak, 26. veljače 1937. godine u Pakovu Selu kod Drniša. Osnovnu je školu završio u Drnišu, gimnaziju u Šibeniku, a diplomirao je hrvatski jezik i književnost (tada se to zvalo studij jugoslavostike) i ruski jezik s pregledom književnosti na Filozofskome fakultetu u Zadru. Bio je jedan od trojice najboljih studenata svoje generacije (drugi je bio pokojni prof. dr. Ivo Mardešić, koji je cijeli radni vijek proveo kao profesor engleske književnosti na Filozofskome fakultetu u Zadru, a pred kraj karijere bio je i dekanom Fakulteta). Usput, i ja sam diplomirao na Filozofskom fakultetu u Zadru, pa pokojnoga profesora Zoričića i mene, uz iskreno prijateljstvo, i to povezuje. Zadarski je fakultet odigrao bitnu ulogu u našim životima, dao nam je osnove za bavljenje znanstvenim radom koji smo započeli i on i ja, svatko u svoje vrijeme, nedugo nakon diplomiranja. Imali smo briljantne profesore (Brozović, Kravar, Muljačić...). Ni ni on ni ja nikad nismo prekinuli veze sa zadarskim filozofskim, mnogi su zadarski profesori za vrijeme naših dekanskih mandata surađivali na našem fakultetu, predavali su mnoge predmete za koje je nama nedostajalo odgovarajućih nastavnika, a ta suradnja, danas obostrana, nastavlja se i danas. Magistrirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a doktorat iz područja filologije stekao je na tadašnjem Pedagoškom fakultetu u Rijeci radom *Naglasni odnosi pakovačkoga govora i dubrovačkog poddijalekta u obzoru potreba normativne akcentologije*. Nakon dolaska u Pulu zaposlio se u Srednjoškolskome centru usmjerenoga obrazovanja kao profesor hrvatskoga i ruskoga i kao zamjenik direktora da bi ubrzo prešao na eksperimentalnu školu Nevena Kirca (danas Osnovna škola "Šijana" u Puli), a 1970. postaje i njezinim direktorom. Kasnije je predavao na Ekonomskoj školi i pulskoj gimnaziji. Na danas Filozofski fakultet Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli (najprije Pedagoška akademija, pa Pedagoški fakultet u Rijeci – OOUR nastavne djelatnosti Pula, kasnije Pedagoški fakultet u Rijeci – OOUR znanstveno-nastavne djelatnosti Pula, pa Pedagoški fakultet Sveučilišta u Rijeci, zatim Filozofski fakultet u Puli Sveučilišta u Rijeci, koji osnivanjem pulskoga sveučilišta postaje Odjel za humanističke znanosti, prethodnik današnjega Filozofskog fakulteta Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli) dolazi 1978. godine kao vanjski suradnik da bi 1980. stupio u stalni radni odnos, sad se pokazalo doživotni (naime, nakon odlaska u mirovinu do

smrti je svakoga četvrtka održavao dva sata nastave studentima kroatistike). Docentom je postao 1988., izvanrednim profesorom 1993., redovitim 1999. a u mirovinu je otišao kao redoviti profesor u trajnom zvanju. Predavao je niz kolegija s područja standardnoga hrvatskog jezika. Pod njegovim mentorstvom mnogi su studenti napisali svoje diplomske radove. Odgojio je i nekoliko vrijednih asistenata, a kao nasljednicu ostavio je dr. Blaženku Martinović, već afirmiranu mladu znanstvenicu, koja je pod profesorovim mentorstvom izradila svoj doktorski rad i koja nakon profesorova odlaska u mirovinu uspješno vodi većinu njegovih kolegija. Osim nastave profesor Zoričić obnašao je i niz voditeljskih dužnosti. Bio je u dva mandata prodekanom za nastavu, od 1984. do 1988., prodekanom za znanost od 1988. do 1990., u dva mandata dekanom Pedagoškoga fakulteta u Puli Sveučilišta u Rijeci, od 1994. do 1998., privremeni pročelnik Odjela za humanističke znanosti 2007. godine te predstojnik Odsjeka za kroatistiku do umirovljenja. Posebno valja istaknuti njegova dva dekanska mandata na tada Pedagoškom fakultetu kada je nastavio provoditi u djelo ono što su zacrtali, u vrijeme kad je naš fakultet bio u teškoj egzistencijalnoj krizi, njegova prethodnica zasl. prof. Vera Kos Paliska i on kao njezin prodekan, tj. otvoriti nekoliko novih studija i pretvoriti Pedagoški fakultet u Filozofski. Tijekom njegova prvog mandata njemu kao dekanu te Veri Kos Paliska i meni kao prodekanima uspjelo je, s pomoću kolega iz Rijeke i Zagreba, otvoriti tri nova studija: kroatistiku, dvopredmetnu talijanistiku i latinski jezik s rimskom književnošću. Do Filozofskoga fakulteta pak dolazi sa mnom kao dekanom te Barbarom Buršić-Giudici i Robertom Matijašićem kao prodekanima. Na tih pet mandata valja gledati kao na jednu cjelinu, kontinuitet i zajedničko djelovanje koje je kasnije, možda zvučim neskromno, omogućilo ili barem uvelike olakšalo postizanje onoga što imamo danas.

Kad se u kroatističkim krugovima spomene dr. Ivan Zoričić, prva je asocijacija naglasak. I doista, on je po mnogima, uz Stjepana Vukušića, njegova mentora i suradnika, do smrti bio najkompetentnija osoba za problematiku prozodije hrvatskoga standarda. Na tu je temu objavio niz članaka i tri knjige: *Naglasni odnosi i norme* (1990.), *Naglasak pridjeva u hrvatskome književnom jeziku* (1998.) i u suautorstvu sa Stjepanom Vukušićem i Marijom Grasselli Vukušić kapitalno djelo hrvatske normativne akcentologije *Naglasak u hrvatskome književnome jeziku* (2007.), koje je poznato i kao 4. svezak velike Akademijine gramatike, a danas se koristi kao referentni udžbenik na svim kroatistikama i u nas i po svijetu. No bavio se on i drugim temama, npr. zavičajnim; izdavam opsežnije članke “Jezik Balotine *Tijesne zemlje*” i “Pogledi Tone Peruška” na hrvatski jezik u Istri. No ono po čemu je poznat najširoj javnosti jest njegovo promicanje hrvatskoga jezika, i to prije svega člancima u rubrici “Bilješke o jezičnoj kulturi” u *Glasi Istre* i u *Vjesnikovu* “Jezičnom savjetniku”, gdje je

objavio dvjestotinjak sastavaka o najrazličitijim pravopisnim i općenito gramatičkim problemima hrvatskoga jezika, a na pulskom radiju snimio je osamdesetak emisija pod zajedničkim naslovom *Hrvatski na našem radiju*. Na tu je temu objavio i dvije knjige: *Hrvatski u praksi* (1998.) i *Tragom jezičnih nedoumica* (2004.). Suradivao je na više znanstvenih projekata MZ, a 2003. dobio je projekt *Hrvatsko standardno naglašavanje u hrvatskome književnom jeziku*, koji je uspješno priveo kraju. Na žalost, svoje radove uglavnom nije unosio u Hrvatsku znanstvenu bibliografiju, a sada nema vremena da se svi popišu i pobroje, pa ću se poslužiti podatcima od prosinca 2011. iz časopisa *Tabula* br. 9 (*Tabula* je časopis Filozofskog fakulteta u Puli) posvećenog Ivanu Zoričiću povodom njegova 75. rođendana. Od 5. do 10. stranice nalazimo iscrpan popis njegovih objavljenih radova koji obasiže 231 jedinicu (od toga 6 knjiga). Osim toga, recenzirao je, lektorirao, uredio i prikazao veliki broj knjiga najrazličitijih tematika, od jezičnih, povijesnih pa do literarnih uradaka. Često je i javno nastupao predstavljajući knjige svojih kolega ili pojedine jezične teme. Bio je i recenzentom i jezičnim savjetnikom više mojih knjiga. Nadam se da ćemo, kada ovo vrijeme prođe, još dugo, dugo po policama knjižnica ostati zatvoreni između istih korica, uz nadu da će ih tko ponekad i otvoriti pa da barem na trenutak opet zajedno iziđemo na svjetlost dana. U više je navrata bio predsjednikom Vijeća za knjigu grada Pule. Sudjelovao je u obnavljanju Matice hrvatske u Puli, a najzaslužniji je da je u Puli pokrenut rad Hrvatskoga filološkog društva. Svakako čovjek koji je ostavio traga i u svojoj sredini, a i puno puno šire. Bio je zaljubljenik u hrvatski standard koji je mnoga rješenja za razne probleme na koje je nailazio tražio u hrvatskom dijalektalnom blagu, što je zapravo i jedini pravi put, jer što je jezik nego njegovi dijalekti. Na nacionalnoj razini ističemo njegovo članstvo u Znanstvenom povjerenstvu Nacionalne zaklade za znanost i, nadasve, u Vijeću za normu hrvatskoga standardnoga jezika, koje je 2005. utemeljilo tadašnje Ministarstvo znanosti, a koje je vodio jedan od najuglednijih svjetskih jezikoslovaca, akademik Radoslav Katičić, da bi ga neslavno bez ikakva obrazloženja brutalno ukinuo ministar Jovanović. Dozvolite mi jednu malu digresiju. Vjerojatno danas svi u Hrvatskoj znaju tko je bivši ministar Jovanović, a za Katičića je čulo puno puno manje Hrvata. Isto tako, vjerojatno nema čovjeka na svijetu koji nije čuo za Williama Shakespearea, a da ih pitate tko je vladao Engleskom u vrijeme njegova rođenja ili smrti, teško da biste dobili odgovor (za vašu informaciju, kad se rodio, vladarica je bila Elizabeta I. a u vrijeme smrti Jakov I.). A u Shakespearovo doba svi su znali i za Elizabetu i za Jakova, a vrlo malo Engleza znalo je za velikoga dramskog pisca (kako kaže Mate Maras, nema većega od Shakespearea). Pa zaključite sami. Profesor Zoričić u tom je Vijeću aktivno suradivao i ostavio svoj prepoznatljivi pečat u mnogim predloženim rješenjima. Zbog njegovih zasluga za pulsko visoko školstvo

i znatan utjecaj na hrvatsku kroatistiku Senat Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli nakon umirovljenja 2007. godine dodijelilo mu je počasno zvanje *professor emeritus*. Postao je prvi zaslužni profesor našega mladog sveučilišta.

Sve u svemu profesor Zoričić lijepo je i časno prošao kroz svoje vrijeme (naravno, uz neke tragedije koje se gotovo ni u kojem životu ne mogu izbjeći), imao je uspješnu i plodnu, potpuno zaokruženu karijeru, puno je svoga znanja prenio mladima i na koncu, ne manje bitno, bio je divan sin, brat, otac, muž, djed, stric, prijatelj i kolega, rado viđen u svakom društvu. Kaže se da kad čovjek umre, nastavi živjeti onoliko koliko traje u sjećanjima svojih najbližih i onih koji su ga poznavali, no on je jedan od onih sretnika koji će i kad svi upravo spomenuti utonu u vječnost i dalje nastaviti svoj život – u bilješkama na dnu stranice znanstvenih radova nekih novih Zoričića koji se tek trebaju roditi.

Goran Filipi